

آیین نامه مربوط به احداث خطوط راه آهن صنعتی و تجاری

ماده ۱ - منظور از خطوط صنعتی و تجاری خطوط و دوراهی‌ها و ساختمانهای مربوط است که بنا به تقاضای مؤسسات خصوصی و یا دولتی (که در این آیین نامه متقاضی نامیده می شود) ایجاد می گردد.

ماده ۲ - احداث هر خط فرعی صنعتی و یا تجاری موکول به تصویب هیأت مدیره راه آهن و تأیید وزیر راه می باشد.

ماده ۳ - تهیه طرحها و نقشه‌ها و دستورات فنی کلیه خطوط صنعتی و تجاری جدید و همچنین احداث ساختمان و ایجاد خطوط به موجب شرایط این آیین نامه به عهده راه آهن دولتی ایران می باشد.

ماده ۴ - آنچه زمین برای احداث خط و حریم آن و سایر تأسیسات مربوط به تشخیص راه آهن ضرورت دارد باید به یکی از دو طریق زیر توسط متقاضی تهیه مجاناً و بلاعوض به راه آهن واگذار گردد.

الف - راه آهن نقشه اراضی مورد نیاز را با ذکر حدود و مشخصات کامل تهیه و متقاضی باید زمین مزبور را خریداری و با سند رسمی بلاعوض به راه آهن واگذار نماید.

ب - در صورتی که متقاضی نتواند اراضی مورد احتیاج را طبق تشخیص راه آهن و بر اساس نقشه تنظیمی خریداری و به تصرف راه آهن دهد راه آهن پس از دریافت تضمین کافی بانکی از متقاضی در مورد پرداخت بهای زمین و مستحقات و خسارات ناشی از آن مجاز است رأساً اراضی مورد نیاز را تصرف و بهای زمین و مستحقات و خسارات وارده به نرخ عادلانه روز که به وسیله سه نفر کارشناس که یک نفر از طرف مالک و یک نفر از طرف راه آهن و یک نفر کارشناس مرضی الطرفین انتخاب می شود تعیین و چنانچه در انتخاب کارشناس مشترک طرفین توافق ننمایند در این صورت کارشناس سوم از طرف رییس ثبت محل از بین کارشناسان رسمی دادگستری به قید قرعه انتخاب و معرفی خواهد شد و بهایی که به این ترتیب تعیین می شود در باره طرفین قطعی بوده و متقاضی ملزم است بلافاصله بهای تعیین شده را در وجه راه آهن پرداخت نموده و راه آهن به نوبه خود به مالک پرداخت نماید و در صورتی که مالک حاضر به واگذاری نشود بهای تعیین شده در صندوق ثبت سپرده خواهد شد و رییس ثبت سند را به جای مالک امضاء و تسلیم راه آهن خواهد نمود و در هر دو صورت باید بهای تعیین شده منتهی ظرف شش ماه از تاریخ تصرف به مالک پرداخت شود و زائد بر این مدت مشمول خسارت تأخیر قانونی خواهد بود.

ماده ۵ - هزینه نقشه برداری و کلیه هزینه‌های ساختمان خط صنعتی و تجاری از اولین سوزن انشعاب خط مزبور اعم از قسمت‌های زیرسازی و روسازی و کلیه ساختمانهای متعلقه و وسایل ارتباطی به عهده متقاضی می‌باشد که طبق برآورد راه آهن باید پرداخت نماید.

تبصره - متقاضی مجاز است که عملیات زیرسازی خط فرعی را با نظارت راه آهن طبق نقشه مصوبه رأساً انجام دهد.

ماده ۶ - کلیه زیرسازی خطوط فرعی و اراضی ملکی متصرفی مندرج در ماده ۴ و تاسیسات ارتباطی و ساختمانهای احداث شده تا ابتدای محدوده موسسه صنعتی بلاعوض متعلق به راه آهن خواهد بود و راه آهن فقط بهای مصالح روسازی را بنحوی که در ماده ۷ ذکر شده است به متقاضی خواهد پرداخت.

تبصره - منظور از قسمت روسازی ریلها - دستگانه‌های دوراهه - آلات اتصال ریل - تراورسها و پیچ و مهره‌های آن و متعلقات دیگر و بالاست مصرف شده می‌باشد.

ماده ۷ - بابت کرایه و عوارض حمل محمولات متقاضی از مبدأ حمل از هر یک از نقاط راه آهن به مقصد خط مزبور و بالعکس مستهلک و به متقاضی خواهد پرداخت مشروط به این که میزان حمل و نقل و درآمد سالانه محمولات مربوط به خط مزبور حداقل با بهای کل مصالح روسازی برابر باشد و چنانچه میزان درآمد سالانه کمتر از کل هزینه روسازی باشد بابت استهلاک سالانه به همان نسبت کمتر پرداخت خواهد شد و متقاضی نسبت به مابه‌التفاوت تا مأخذ یک‌دهم منظور در فوق حق نخواهد داشت ولو این که درآمد سالانه محمولات در سالهای دیگر از میزان مخارج روسازی متجاوز باشد.

تبصره ۱ - چنانچه در سال اول محمولات متقاضی کمتر از میزان مذکور در ماده ۷ بشود استثنائاً در صورتی که در سال بعد کسری محمولات سال قبل را جبران نماید راه آهن بایستی باقیمانده یک‌دهم سال قبل را به متقاضی پرداخت نماید و ضمناً در صورتی که قبل از پایان هر سال مجموع کرایه محمولات سالانه خط صنعتی یا تجاری بالغ بر کل مصالح روسازی بشود بر حسب درخواست متقاضی راه آهن باید در استرداد قسط استهلاک سالانه اقدام نماید.

تبصره ۲ - چنانچه از تاریخ صدور آخرین برنامه در مبداء یا مقصد خط صنعتی یا تجاری لغایت مدت سه سال حمل و نقل انجام نشود راه آهن مختار است به جمع‌آوری خط و تاسیسات مزبور اقدام نماید و در این صورت

راه آهن هیچگونه تعهدی نسبت به استهلاک باقیمانده وجه پرداختی متقاضی بابت مخارج روسازی نخواهد داشت.

تبصره ۳ - مبدا سال عبارت از تاریخ آماده شدن خط برای بهره‌برداری است که به وسیله راه آهن کتباً به متقاضی اعلام خواهد شد.

ماده ۸ - در صورتی که احداث خط صنعتی یا تجاری مستلزم احداث ایستگاه فرعی باشد علاوه بر هزینه احداث ایستگاه فرعی که مشمول مواد مذکور در فوق می‌باشد هزینه پرسنلی مأمورین آن ایستگاه برای مدت ده سال به عهده متقاضی خواهد بود و در مواقع انعقاد پیمان راه آهن باید هزینه پرسنلی ایستگاه فرعی را تعیین و در متن پیمان ذکر نماید بدیهی است در تعیین هزینه پرسنلی نسبت مناسبی درصد برای تفاوت احتمالی و افزایش دستمزدهای سالانه از طرف راه آهن پیش‌بینی خواهد شد و چنانچه در ظرف مدت مقرر بالا خط فرعی دیگری از خط مزبور منشعب گردد هزینه پرسنلی مأمورین بنا به تشخیص راه آهن از استفاده‌کنندگان دریافت خواهد شد.

تبصره - چنانچه ایستگاه فرعی در زمین‌های متعلق به راه آهن یا در حریم خط راه آهن احداث شود بابت بهای این اراضی و جبهی از متقاضی دریافت نخواهد شد.

ماده ۹ - تعمیرات و نگاهداری خطوط صنعتی و تجاری اعم از زیرسازی یا روسازی (به استثناء هزینه تعمیرات زیرسازی در محوطه بنگاه صنعتی) بر عهده راه آهن است متقاضی موظف است که تسهیل عبور و مرور کارکنان راه آهن را در محوطه به منظور نگهداری خط فراهم آورند.

ماده ۱۰ - چنانچه بر اثر بی‌مبالاتی متصدیان بنگاه صنعتی و یا تجاری تعمیری در خطوط داخل محوطه صنعتی و تجاری لازم باشد یا خساراتی وارد شود پرداخت هزینه آن به عهده متقاضی خواهد بود تشخیص بی‌مبالاتی و تعیین میزان خسارات با هیأت مدیره راه آهن می‌باشد.

تبصره - هر گونه دخل و تصرفاتی در خطوط مزبور (از قبیل عبور لوله از زیر خط یا ایجاد گذرگاه و غیره) باید با موافقت و نظارت راه آهن انجام گیرد.

ماده ۱۱ - چنانچه از طرف مؤسساتی که طبق آیین‌نامه سابق برای آنها خطوط صنعتی و تجاری احداث شده و مدت قرارداد مربوطه منقضی نشده باشد تقاضایی مبنی بر احداث انشعاب یا امتداد جدیدی گردد اگر احداث انشعاب یا امتداد مورد تقاضا تأثیر کلی در میزان حمل محمولات آن مؤسسه نداشته باشد اقدام به احداث آن به هزینه متقاضی و بدون تعهد استهلاک هزینه از طرف راه‌آهن به عمل خواهد آمد و در صورتی که انشعاب یا امتداد جدید تأثیر کلی در میزان حمل و نقل داشته باشد یا به منظور حمل و نقل از کارخانه و تأسیسات جدید باشد احداث آن بر طبق مفاد این آیین‌نامه و یامبادله قرارداد جدید انجام خواهد شد البته در هر دو مورد مرجع تشخیص هیأت مدیره راه‌آهن خواهد بود.

آیین‌نامه فوق‌مشتمل بر یازده ماده و ۷ تبصره که در تاریخ دوشنبه سی‌ام آذر ماه ۱۳۴۳ به تصویب کمیسیون شماره ۸ (راه) مجلس سنا و در جلسه روز چهارم آذر ماه ۱۳۴۳ به تصویب کمیسیون راه مجلس شورای ملی رسیده به استناد ماده واحده قانون راجع به آیین‌نامه احداث خطوط صنعتی و تجاری مصوب ۱۳۴۳،۳،۴ قابل اجراء می‌باشد.